

Møte i faglig brukerråd syn

Sted: Hovseter

Dato: 07.11.2023

Referent: Julianne A. Andersen

Deltakere:

Farah Ramadan, Norges Blindforbund

Grete Bæverfjord, Norges Blindforbund

Åste L. Norem, Norges Blindforbund

Kjersti Stensland, Norsk NCL forening

Elin Larne, Norges blindforbund

Mette Bævre, FTBB (digitalt)

Kari Anita Brendskag, divisjonsdirektør Statped

Eva Marie Hammervik, avdelingsleder Statped

Anne Lise Solstad, avdelingsleder Statped

Julianne Andersen, divisjonsstøtte Statped

Frafall:

Randi Kvåle, avdelingsleder Statped

Sak 24/2023 Godkjenne referat

Lagt frem av: Kari Anita Brendskag

Det ble spilt inn at svarene i sak 21/2023 som ble gitt i møte skulle ha stått i referatet. Det bør være mulig å lese referat i etterkant å se hva som er svart ut, så en lett kan orientere seg om hva innholdet og diskusjonene har vært i de enkelte sakene. Innspillet tas til etterretning.

Sak 25/2023 Godkjenne sakliste

Lagt frem av: Kari Anita Brendskag

Konklusjon: Saklisten ble godkjent med evaluering av elevkurs under eventuelt.

Sak 26/2023 Presentasjon av statped.no

Lagt frem av: Lars Haakensen Wettre

Vedlegg: [Presentasjon lagt frem i møte](#)

Lagt frem som orienteringssak fra Statped.

Det har gjennom det siste året vært gjort et arbeid med å gjennomgå alt innhold som omhandler syn og synsnedsettelse på statped.no. En arbeidsgruppe bestående av rådgivere fra ulike avdelinger med synsfaglig kompetanse har sammen med kommunikasjonstaben jobbet fram en ny struktur og oppdatert og fornyet mye av det faglige innholdet. Denne revideringen må sees i sammenheng med det nye sidene om blinde og svaksynte på udir.no. På udir sine sider ligger det støttemateriell på overordnet og generelt nivå. På statped sine synsider ligger det fordypning på de samme temaene. Arbeidet har tatt utgangspunkt i kunnskap om målgruppens behov, søk/klikk på statped.no og kommunikasjonsfaglige vurderinger. Stoffet er organisert i noen overordnede synsfaglige temaer og ellers strukturert etter aldersnivå for å være målgruppetilpasset. Det er sidene som omhandler grunnskolen som det er jobbet mest med. Dette er en prosess, og nå starter arbeidet med revidering av sidene som omhandler barnehagealder. De nye sidene ble presentert for brukerrådet.

Innspill gitt i møte:

- Nettsidene burde også inneholde beskrivelser av tilrettelegging av «annerledes dager» siden disse kan være ekstra utfordrende.
- Det er behov for tips til tilrettelegging av undervisning i sårbare tema som for eksempel seksualitet og pubertet. Blindeforbundet kan bidra inn i dette.
- Ønsker informasjon på sidene om:
 - o Opplæring i grunnleggende ferdigheter – se helheten på tvers av fag.
 - o Hvilken tilrettelegging som må til for elever som trenger synskompenserte ferdigheter.

Statped gjorde oppmerksom på at det nederst på alle sidene på statped.no er det mulig å komme med innspill og melde ifra om mangler. Statped oppfordrer brukerrådet til å bruke denne muligheten til kvalitetsutvikling av sidene.

Sak 27/2023 Rapport læremidler

Lagt frem av: Kari Anita Brendskag

Vedlegg: [Sluttrapport Erfaringer med punktskriftmaterieill](#)

Statped ønsket innspill på hva som er spesielt viktig at Statped tar med seg fra rapporten i videre arbeid.

Kommentarer og innspill gitt av brukerrådet i møte:

- Har Statped gjort beregninger for hva som trengs av ressurser?
Statped: Inntil i år manglet Statped materielle og menneskelige ressurser, men når vi nå i revidert nasjonalbudsjett, og i 2024, har fått 10 mill. til læremiddelutvikling, vil vi ha mer mulighet til å få frem en økt produksjon både av læremidler og læringsressurser til laget rundt barna på feltet. Statped har bl.a også gått til innkjøp av punktskrivere o.l. som gjør produksjon mer effektiv.

- Lydillustrasjoner er en viktig del av læremidlene, med stor betydning for blinde/sterkt svaksynte.
- Bruk av lydbøker er et godt supplement som er lite brukt og som det bør bli et større fokus på som supplement til punktskriftmaterialet.
- GDPR er en barriere, dette må det tas tak i
- Rapporten viser at det er lærere oftere tyr til lyd enn punkt der Statped ikke har vært inne med rådgivning. Statped sjekker opp dette.
- Punktskrift bør fremmes. Ofte blir lyd brukt i stedet for punktskrift.
- Den veiledningen Statped gjør på hjelpemidlene som finnes er utrolig viktig for å sikre effekt for elevene.
- Dersom lærerne hadde hatt mulighet til å svare anonymt på denne undersøkelsen kan det hende svarene hadde blitt "ærligere". Metodevalg kan ha noe å si for utfallet av undersøkelsen.
- Det må tas med videre at erfaringsvis ikke alle elever har de læremidlene de har behov for selv om rapporten viser noe annet.
- Foreldreperspektivet bør med i denne undersøkelsen
- Det pekes på at læremidler kommer for sent av ulike årsaker. Det er viktig å få på plass et godt system da dette er avgjørende for sosial inkludering
- Viktig at også hjelpemiddelsentralene har kompetanse på det tekniske da de skal følge opp elevene når de blir voksne og bistå med hjelpemidler til skolene.

Konklusjon: Dette er en intern rapport fra Statped som vi følger opp med tiltak utfra innspill fra brukerne, rapporten selv og et internt arbeid. Parallelt er det også et arbeid i regi av Udir om læremidler.

Brukerrådet etterspør hvilke rettigheter foreldre som har synsutfordringer har for tilrettelegging for selv å kunne følge opp seende barn? Statped sjekker opp problemstillingen.

Sak 28/2023 Forslag til Statsbudsjett

Lagt frem av: Kari Anita Brendskag

I forslag til Statsbudsjett ligger det konkrete forslag som berører Statped:

- Statped slipper å ta det siste kuttet på 40 millioner i 2024. KDs vurdering er at kuttet ville gå ut over kjernevirksomheten
- Videreføring av tildelingen på 10 millioner for å forbedre læremiddeltilbudet
- Økt tildeling til Diamanten skole
- NTNU har fått i oppdrag å videreutvikle erfaringsbasert master i synspedagogikk. Statped vil fortsette å bidra inn med kompetanse. Statped er involvert i styringsgruppe og faggruppe som jobber med videreutvikling av masteren.
 - o NTNU må endre informasjon på nettsidene – Statped tar dette opp i møte med NTNU

Statped ønsket innspill på videre satsing på læremiddelområdet med utgangspunkt i forslag i Statsbudsjettet.

Innspill gitt av faglig brukerråd i møte:

- Det blir viktig at det arbeidet som nå gjøres markedsføres på statped.no. Må deles bredt nok
- Statped bør gå mer aktivt ut til lærere med synshemmede elever for å få tak i hva som trengs av ressurser
- Hefter som skal gis ut bør kunne brukes av alle
- Styrke rådgiverens rolle for å kunne gi kunnskap, fokus og opplæring til lærere
- Behov for taktile ressurser i matematikk
- Statped forventer at skolene skal ha en 3D printer ute i skolene. Dette er nok ikke tilfelle over alt, så Faglig brukerråd anbefaler at Statped leverer materialet.

Konklusjon: Statped tar med seg innspillene i det videre arbeidet i prioriteringer for å anvende midlene.

Sak 29/2023 Hvordan innhente tilbakemelding fra brukergruppene svaksynte og sammensatte vansker?

Lagt frem av: Eva Marie Hammervik

I forbindelse med oppdrag fra Kunnskapsdepartementet der Statped skal drøfte tjenestene på sanseaprosjektet med kommuner og fylkeskommuner, har vi gjennomført to workshoper med Faglig brukerråd SYN. Vi gikk grundig til verks på workshopen i juni, der vi fikk mange innspill knyttet til barn og elever som vil bli/er punktskriftbrukere.

Statped ønsket innspill på hvordan Statped skal innhente tilbakemelding fra brukere på gruppene svaksynte og sammensatte vansker i kombinasjon med synsproblematikk i prosessen med dialog med kommunene.

Det ble i møtet jobbet i to ulike grupper der Statped ba om tilbakemelding på to spørsmål.

- Hvem skal Statped innhente innspill fra?
- Hvordan skal vi innhente innspillene?

I plenum kom det fram at dette var det vanskelig å svare på. Brukerorganisasjonene har en naturlig overvekt at medlemmer som er blinde/punktskriftbrukere, og i mindre grad svaksynte. Organisasjonene anbefaler at Statped prøver å nå ut til disse gruppene via individualsakene, gjerne i form av spørreskjema. De kan også være behjelpelig med utsendelse av disse.

Sak 30/2023 Møteplan for Faglig brukerråd syn 2024

Lagt frem av: Kari Anita

Forutsigbar møteplan vil kunne bidra til å sikre god deltakelse i Faglig brukerråd. Faglig brukerråd ble i 2023 lagt i forkant av Nasjonalt brukerråd.

Konklusjon: Datoer for faglig brukerråd syn 2024:

Fredag 09.02. kl. 09-12 (digitalt) - Nasjonalt brukerråd 14.02.

Onsdag 12.04. kl. 10.30-13.30 (digitalt) - Nasjonalt brukerråd 24.04.

Onsdag 28.08. kl. 10-15 (fysisk) - Nasjonalt brukerråd 11.09.

Onsdag 06.11. kl. 10-15 (fysisk) - Brukerkonferanse 07.11.

Sak 31/2023 Evaluering av brukerrådsarbeidet i Statped

Lagt frem av: Kari Anita Brendskag

Vedlegg:

[Rapport evaluering brukerråd i Statped](#)

[PowerPoint fra første møte i faglig brukerråd syn](#)

[Presentasjon fra nasjonalt brukerråd 07.11.](#)

Det er gjennomført en evaluering av brukerrådsarbeidet i Statped. Hovedfunn i rapporten ble lagt frem. Ved oppstart av nytt Faglig brukerråd syn ble det i møte 07.11.22 drøftet hvilke ambisjoner vi ville ha for våre møter. Etter ett år i rådet er det naturlig at dette også trekkes inn i evalueringen, og danner grunnlag for videre samhandling.

Innspill fra brukerrådet til evalueringen av brukerråd i Statped:

- Vanskelig å tolke resultatene når en stor del av svarene kommer fra Statped
- Ved neste evaluering bør det gå an å dele svar fra Statped og brukerrepresentanter evt. ha noen spørsmål felles og noen delt

Evaluering av faglig brukerråd syn:

- Må være lov å være ærlig med hverandre
- Viktig å få sakslister og vedlegg i god tid for å kunne være forberedt
- Det trengs en avklaring av hvilke saker som skal tas opp i brukerrådet
 - o Viktig at det også er rom for å kunne ta saker hvor vi ikke kan ta en avgjørelse, men som et forarbeid til nasjonalt brukerråd, men da med en avklaring om at dette er utenfor rådets mandat
- Har opplevd at Statped legger frem saker slik de selv ønsker, ikke slik brukerrådet ønsker den lagt frem
- Gjensidig respekt og tillitt fungerer bra i faglig brukerråd syn
- Fortsatt vanskelig å se at innspill blir tatt til følge
 - o Statped bør kommunisere bedre ut når innspill blir tatt videre
- Vi er nærmere en felles forståelse av roller og oppgaver

Hva kan vi gjøre bedre og hvordan?

- Utvide fokuset for saker til også å omfatte studenter, voksne og barnehage
- Brukerrådet ønsker å se mer av hva som skjer videre av innspill som blir gitt, får tilgang til vurderinger og beslutninger underveis i saker – vil gjøre at det gir større mening å sitte i brukerrådet og større mulighet til å jobbe politisk. Et forslag er at man på sakslista har et oppfølgingspunkt fra sist møte.
- Mulighet for alle til å legge frem saker etter sakslistens mal

Konklusjon: Forbedringspunktene tas med inn i samarbeidet i 2024.

Eventuelt

Tilbakemelding fra Elevkurs

- Veldig viktig del av undervisningen til disse barna
- Kurset ble for kort og lokasjon fungerte dårlig for å samles sosialt
- Mange positive tilbakemeldinger på det aller meste, veldig verdifullt
- Viktig motivasjonsfaktor for å bruke blindetekniske hjelpemidler
- Må ikke undervurdere den sosiale delen av kursene. Dette er viktig og fungerer dårlig på steder med mye folk
- Elevene og foreldrene får mulighet til å evaluere kurset
- Tett program, kunne vært over flere dager
- En god mulighet for Statped til å innhente erfaringer fra foreldre
- Hurdal kunne vært et bra sted å arrangere
- Bra om det vil være mulig å delta på elevkurs som ikke gjelder eget skoletrinn
- Særlig viktig samling for barna som ikke er inne i Statped sitt system